

ŽODIS

„LIGONIER“
TARNYSTĖS
KRISTOLOGINIS
IŠPAŽINIMAS

tapo

KŪNU

Žodis tapo kūnu

„LIGONIER“ TARNYSTĒS
KRISTOLOGINIS IŠPAŽINIMAS

The Word Made Flesh: The Ligonier Statement on Christology
Copyright © 2016 by Ligonier Ministries

Ligonier.org | ChristologyStatement.com

Used by special permission of Ligonier Ministries. All rights reserved.

ISBN 978-1-64289-533-9

© Viešoji įstaiga „Reformatų literatūros centras“,
vertimas į lietuvių kalbą, 2023.

© Šventasis Raštas cituojamas iš BIBLIJA: Senasis Testamentas. Naujasis
Testamentas. K. Burbulio vert., VšĮ leidykla *Ganytojas*, 2022. Cituojama gavus leidimą.

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės
sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

ISBN 978-9955-593-49-2

Kas yra Jėzus Kristus? Beveik kiekvienas suaugęs žmogus turi susidaręs apie Jį vienokią ar kitokią nuomonę. Ta nuomonė gali būti paviršutiniška, nepakankamai pagrįsta ar visiškai eretiška. Tačiau svarbi ne nuomonė, o tiesa apie Jėzų – būtent ji turi reikšmės amžinybei.

Vadindami save krikščionimis, žmonės viešai pareiškia, jog seka Kristumi kaip Jo mokiniai. Jie vadovaujasi kristologija – doktrina apie Kristų, kuri atspindi jų požiūrį į Jį. Toji kristologija gali būti aiškiai suformuluota arba išreikšta netiesiogiai. Ji gali atskleisti biblinio apreiškimo gelmę ir ilgus šimtmečius trukusius krikščionių Šventojo Rašto apmąstymus, bet taip pat gali būti naujoviška arba nesusijusi su Dievo žodžiu. Visgi tam tikrą kristologiją išpažįsta kiekvienas, vadinantis save krikščionimi.

Krikščionybės esmė – sekti Kristumi, todėl Bažnyčia šimtmečiais triūsė, stengdamasi skelbti istorinį ir biblinį, o ne įsivaizduojamą Kristų. Biblinį mokymą apie Kristų krikščionys suformulavo istoriniuose tikėjimo išpažinimuose, pavyzdžiui, *Nikėjos tikėjimo išpažinime*, *Chalkedono išpažinime*, *Heidelbergo katekizme* ar *Vestminsterio tikėjimo išpažinime*.

Šių tikėjimo išpažinimų dabar dažnai nepaisoma, kartais jie klaidingai aiškinami, dėl to Kristaus asmuo ir Jo darbai neretai suvokiami iškreiptai. Siekdama pašlovinti Kristų ir ugdyti Jo žmones, „Ligonier“ tarnystė parengė šį kristologinį išpažinimą, kuriame stengiasi taip apibendrinti istorinę, ortodoksinę, biblinę krikščionių Bažnyčios doktriną apie Kristų, kad ją būtų paprasta išpažinti, ugdyti Bažnyčią tikėjime ir kad šis išpažinimas suburtų draugėn skirtingų bažnyčių tikinčiuosius, vykdančius tą

pačią misiją. Šis išpažinimas nepakeičia istorinių Bažnyčios išpažinimų, o papildo juose suformuluotą bendrąjį mokymą apie tai, kas yra Kristus ir ką Jis nuveikė. Tenaudoja Kristus šį išpažinimą savo Karalystės labui.

Įsikūnijusio Dievo Sūnaus, mūsų Pranašo, Kunigo ir Karaliaus, vardu

R.Č. SPROULAS (*R.C. SPROUL*)

2016 M. PAVASARIS

Mes išpažįstame slėpinį bei stebuklą –
Dievas tapo kūnu,
ir džiaugiamės nuostabiu išgelbėjimu
per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį.

Sūnus kartu su Tėvu ir Šventąja Dvasia
visa sukūrė,
visa išlaiko
ir visa daro nauja.
Jis, tikrasis Dievas,
tapo tikru žmogumi –
dvi prigimtys viename asmenyje.

Jis gimė iš Mergelės Marijos
ir gyveno tarp mūsų.
Nukryžiuotas, miręs ir palaidotas
trečią dieną prisikėlė,
įžengė į Dangų
ir šlovingai grįš teisti.

Dėl mūsų
Jis laikėsi Įstatymo,
tapo auka už nuodėmes
ir numaldė Dievo rūstybę.
Jis pasiėmė suterštus mūsų skarmalus,
o mums atidavė
savo teisumo rūbą.

Jis – mūsų Pranašas, Kunigas ir Karalius,
Jis stato savo Bažnyčią,
užtaria mus
ir viską valdo.

Jėzus Kristus yra Viešpats.
Mes šloviname Jo šventą vardą per amžius.

Amen.

Teiginiai
ir
paneigimai,

*pagrįsti
Šventuoju
Raštu*

1 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Jėzus yra istorinis asmuo – amžinojo Dievo Sūnaus – antrojo Šventosios Trejybės asmens – įsikūnijimas. Jis – Kristus, Dievo žadėtasis Mesijas.¹ Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus buvo tikrai žmogus ar ankstyvosios krikščionių bažnyčios pramanas.

2 straipsnis

Mes pareiškiame, kad Triasmenio Dievo vienybėje amžinai egzistuojantis Sūnus yra tos pačios esybės (gr. *Homoousios*), lygus ir toks pats amžinas kaip Tėvas ir Šventoji Dvasia.² Mes prieštaraujame teiginiui, kad Sūnus tik panašus į Dievą (gr. *Homoiousios*) ar kad Tėvas Jį tik išsūnijo. Nesutinkame, kad ontologinėje Trejybėje Sūnus amžinai pavaldus Tėvui.³

3 straipsnis

Mes pritariame Nikėjos bei Chalkedono išpažinimams ir teigiame, kad Jėzus Kristus yra ir tikras Dievas, ir tikras žmogus – dvi prigimtys amžiams susivienijusios viename asmenyje.⁴

¹ Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. Tas Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų; mes regėjome Jo šlovę – šlovę Tėvo Viengimio, pilno malonės ir tiesos (Jn 1, 1. 14). Dar žr.: Ps 110, 1; Mt 3, 17; 8, 29; 16, 16; Mk 1, 1. 11; 15, 39; Lk 22, 70; Jn 10, 30; 20, 28; Gal 4, 4; Fil 2, 6; Kol 2, 9; Hbr 5, 7; 1 Jn 5, 20.

² Todėl eikite ir padarykite mano mokiniiais visų tautų žmones, krikštydami juos Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios vardu (Mt 28, 19). Dar žr.: Jn 3, 15–16; 4, 14; 6, 54; 10, 28; Rom 5, 21; 6, 23; 2 Kor 13, 14; Ef 2, 18; 2 Tim 1, 9; 1 Pt 5, 10; Jud 1, 21.

³ Angl. *Eternal subordination of the Son (ESS)* – amžinas Sūnaus pavaldumas Tėvui (Red. pastaba).

⁴ *Jame kūniškai gyvena visa dievystės pilnatvė* (Kol 2, 9). Dar žr.: Lk 1, 35; Jn 10, 30; Rom 9, 5; 1 Tim 3, 16; 1 Pt 3, 18.

Mes prieštaraujame teiginiui, kad Sūnus buvo sukurtas. Nesutinkame, kad kažkada Sūnus nebuvo Dievas. Nesutinkame, kad žmogiškasis Jėzaus Kristaus kūnas ir siela egzistavo prieš Sūnaus įsikūnijimą tam tikru istorijos momentu.

4 *straipsnis*

Mes teigiame hipostazės vienybę, kad dvi Jėzaus Kristaus prigimtys suvienytos Jo viename asmenyje nesusimaišiusios, nesusiliejusios, nepasidalijusios ir neatsiskyrusios.⁵

Mes nesutinkame, kad norint pripažinti dviejų prigimčių skirtumus būtina jas atskirti vieną nuo kitos.

5 *straipsnis*

Mes tvirtiname, kad įsikūnijusiame Jėzuje Kristuje Jo dieviškoji ir žmogiškoji prigimtys išlaiko joms būdingas savybes. Teigiame, kad abiejų prigimčių savybės priklauso vienam Jėzaus Kristaus asmeniui.⁶

Mes nesutinkame, kad žmogiškoji Jėzaus Kristaus prigimtis turi dieviškųjų savybių ar gali turėti dieviškosios prigimties. Prieštaraujame teiginiui, kad dieviškoji prigimtis perduoda žmogiškajai prigimčiai

⁵ *Simonas Petras atsakė: „Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus!“ Jėzus jam atsakė: „Palaimintas tu, Simonai, Jonos sūnau, nes ne kūnas ir kraujas tau tai apreiškė, bet mano Tėvas, kuris yra danguje (Mt 16, 16–17). Dar žr.: Lk 1, 35. 43; Jn 1, 1–3; 8, 58; 17, 5; Apd 20, 28; Rom 1, 3; 9, 5; 2 Kor 8, 9; Kol 2, 9; 1 Tim 3, 16; 1 Pt 3, 18; Apr 1, 8. 17; 22, 13.*

⁶ *Mąstykite taip, kaip Kristus Jėzus, kuris, esybe būdamas Dievas, nesilaikė pasiglemžęs lygybės su Dievu, bet apiplėšė save ir esybe tapo tarnu ir panašus į žmones (Fil 2, 5–7). Dar žr.: Mt 9, 10; 16, 16; 19, 28; Jn 1, 1; 11, 27. 35; 20, 28; Rom 1, 3–4; 9, 5; Ef 1, 20–22; Kol 1, 16–17; 2, 9–10; 1 Tim 3, 16; Hbr 1, 3, 8–9; 1 Pt 3, 18; 2 Pt 1, 1.*

dieviškųjų savybių. Nesutinkame, kad įsikūnijęs Sūnus atidėjo į šalį kažkurias savo dieviškąsias ypatybes ar jų atsisakė.

6 straipsnis

Mes teigiame, kad Jėzus Kristus yra regimas Dievo atvaizdas, kad Jis yra tikrojo žmogiškumo etalonas, ir kad atpirkti mes galiausiai tapsime panašūs į Jį.⁷ Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus buvo nevisiškai tikras žmogus, o tik atrodė kaip žmogus, arba kad neturėjo protingos žmogiškos sielos. Prieštaraujame teiginiui, kad hipostazės vienybėje Sūnus prisirišė tik žmogaus asmenybei, bet ne žmogiškąją prigimtį.

7 straipsnis

Mes tvirtiname, kad nusižeminęs ir tapęs tikru žmogumi Jėzus Kristus kentė visą žmogaus prigimčiai būdingą ribotumą ir silpnybes. Tvirtiname, kad Jis visais atžvilgiais buvo toks kaip mes, tačiau be nuodėmės.⁸ Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus nuodėmiavo. Prieštaraujame teiginiui, kad Jėzus Kristus iš tikrųjų nepatyrė kančių, pagundų ar sunkumų. Nesutinkame, kad nuodėmė yra neatskiriama tikrojo žmogiškumo dalis ir kad dėl savo nenuodėmingumo Jėzus Kristus negalėjo būti tikru žmogumi.

⁷ Jis yra neregimojo Dievo atvaizdas, visos kūrinių pirmagimis, nes Jame sutverta visa, kas yra danguje ir žemėje, kas regima ir neregima; ar sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios, – visa sutverta per Jį ir Jam (Kol 1, 15–16). Dar žr.: Rom 8, 29; 2 Kor 4, 4–6; Ef 4, 20–24; Hbr 1, 3–4.

⁸ Todėl Jis turėjo visu kuo tapti panašus į brolius, kad būtų gailėstingas ir ištikimas Dievui Vyriausiasis kunigas ir permaldautų už tautos nuodėmes. Pats iškentęs gundymus, Jis gali padėti tiems, kurie yra gundomi (Hbr 2, 17–18). Dar žr.: Mch 5, 2; Lk 2, 52; Rom 8, 3; Gal 4, 4; Fil 2, 5–8; Hbr 4, 15.

8 straipsnis

Mes teigiame, kad istorinis asmuo Jėzus Kristus buvo stebuklingai pradėtas Šventosios Dvasios galia ir gimė iš Mergelės Marijos. Mes pritariame Chalkedono išpažinimui, kad Marija teisėtai vadinama Dievo motina (gr. *theotokos*), nes jos pagimdytas kūdikis yra įsikūnijęs Dievo Sūnus – antrasis Švenčiausiosios Trejybės asmuo.⁹

Mes nesutinkame, kad dieviškąją prigimtį ir nenuodėmingumą Jėzus Kristus perėmė iš Marijos.

9 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Jėzus Kristus yra paskutinysis Adomas, kuriam pavyko visiškai įvykdyti kiekvieną Jam pavestos misijos aspektą, nepavykusį pirmajam Adamui, ir kad Jėzus Kristus yra savo tautos – Kristaus kūno – galva.¹⁰

⁹ Šeštą mėnesį angelas Gabriėlius buvo Dievo pasiųstas į Galilėjos miestą Nazaretą pas mergelę, sužadėtą su vyru vardu Juozapas iš Dovydo namų; o mergelės vardas buvo Marija (Lk 1, 26–27). Dar žr.: Mt 1, 23; 2, 11; Lk 1, 31. 35. 43; Rom 1, 3; Gal 4, 4.

¹⁰ Todėl, kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį, o per nuodėmę mirtis, taip ir mirtis pasiekė visus žmones, nes visi nusidėjo. Nuodėmė buvo pasaulyje ir iki įstatymo, bet, nesant įstatymo, nuodėmė neįskaitoma. Vis dėlto nuo Adomo iki Mozės mirtis viešpatavo net tiems, kurie nebuvo padarę nuodėmių, panašių į nusikaltimą Adomo, kuris buvo Būsimojo provaizdis. Bet su dovana yra ne taip kaip su kalte. Jei dėl vieno žmogaus nusikaltimo mirė daugelis, tai tuo labiau Dievo malonė ir malonės dovana per vieną Žmogų, Jėzų Kristų, gausiai atiteko daugybei. Ne taip yra su dovana kaip su vieno žmogaus nusikaltimu. Juk teismas vieno nusikaltimą pasmerkė, bet malonės dovana iš daugybės nusikaltimų atvedė į išteisinimą. Jei dėl vieno žmogaus nusikaltimo mirtis įsiviešpatavo per tą vieną, tai nepalyginti labiau tie, kurie su pertekliumi gauna malonės bei teisumo dovaną, viešpataus gyvenime per vieną Jėzų Kristų. Todėl kaip per vieno nusikaltimą – visiems žmonėms

Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus prisiėmė puolusio žmogaus prigimtį ir paveldėjo gimtąją nuodėmę.

10 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Jėzus Kristus buvo ir aktyviai, ir pasyviai klusnus, t. y. gyvendamas nepriekaištingai Jis vietoj mūsų visiškai įvykdė teisėtus Įstatymo reikalavimus ir mirdamas ant kryžiaus prisiėmė bausmę už mūsų nuodėmes.¹¹

Mes nesutinkame, kad Jėzui Kristui kokiu nors aspektu nepavyko paklusti ar įvykdyti Dievo įstatymo. Prieštaraujame teiginiui, kad Jis panaikino moralės įstatymą.

11 straipsnis

Mes teigiame, kad ant kryžiaus Jėzus Kristus atnašavo save kaip pakaitinę atpirkimo auką už savo žmonių nuodėmes, numaldė Dievo rūstybę, išpildė Dievo teisingumą ir nugalėjo nuodėmę, mirtį bei šėtoną.¹²

pasmerkimas, taip per vieno teisų darbą – visiems žmonėms išteisinimas, kad gyventų. Kaip vieno žmogaus neklusnumu daugelis tapo nusidėjėliais, taip ir vieno klusnumu daugelis taps teisūs. Be to, įstatymas įsiterpė, kad nusikaltimas dar labiau padidėtų. Bet kur buvo apstu nuodėmės, ten dar apstesnė tapo malonė, kad kaip nuodėmė viešpatavo mirtimi, taip malonė viešpatautų teisumu amžinajam gyvenimui per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį (Rom 5, 12–21). Dar žr.: 1 Kor 15, 22. 45–49; Ef 2, 14–16; 5, 23; Kol 1, 18.

¹¹ *Kaip vieno žmogaus neklusnumu daugelis tapo nusidėjėliais, taip ir vieno klusnumu daugelis taps teisūs (Rom 5, 19). Dar žr.: Mt 3, 15; Jn 8, 29; 2 Kor 5, 21; Fil 2, 8; Hbr 5, 8.*

¹² *Dievas Jį paskyrė permaldavimo auka, veikiančia per tikėjimą Jo krauju. Jis parodė savo teisumą tuo, kad, būdamas kantrus, nenubaudė už nuodėmes, padarytas anksčiau, ir parodė savo teisumą dabartiniu metu, pasirodydamas esąs teisus ir išteisinantis tą, kuris tiki Jėzų (Rom 3, 25–26). Dar žr.: Iz 53; Rom 5, 6. 8. 15; 6, 10; 7, 4; 8, 34; 14, 9. 15; 1 Kor 15, 3; Ef 5, 2; 1 Tes 5, 10; 2 Tim 2, 11; Hbr 2, 14. 17; 9, 14–15; 10, 14; 1 Pt 2, 24; 3, 18; 1 Jn 2, 2; 3, 8; 4, 10.*

Mes nesutinkame, kad Jėzaus Kristaus mirtis buvo išpirka, sumokėta šėtonui. Prieštaraujame teiginiams, kad savo mirtimi Jėzus Kristus tik parodė pavyzdį, tik nugalėjo šėtoną ar tik atskleidė moralinę Dievo valdžią.

12 straipsnis

Mes išpažįstame dvigubo įskaitymo doktriną: kad mūsų nuodėmės įskaitytos Jėzui Kristui, o Jo teisumas per tikėjimą įskaitytas mums.¹³

Mes nesutinkame, kad nuodėmės atleidžiamos be teismo. Nepritariame teiginiui, kad mums neįskaitomas aktyvus Jėzaus Kristaus klusnumas.

13 straipsnis

Mes tvirtiname, kad trečią dieną Jėzus Kristus prisikėlė iš mirusiųjų ir daug žmonių matė Jį [prisikėlusį] kūne.¹⁴

Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus tiktai atrodė miręs, kad išgyveno tiktai Jo dvasia arba kad Jis prisikėlė tik savo sekėjų širdyse.

14 straipsnis

Mes pareiškiamo, kad išaukštintas Jėzus Kristus yra prisikėlimo pirmeivis, kad Jis įveikė nuodėmę ir mirtį, o mes, susivieniję su Juo, irgi būsime prikelti.¹⁵

¹³ *Nes Tą, kuris nepažino nuodėmės, Jis padarė nuodėme dėl mūsų, kad mes Jame taptume Dievo teisumu* (2 Kor 5, 21). Dar žr.: Mt 5, 20; Rom 3, 21–22; 4, 11; 5, 18; 1 Kor 1, 30; 2 Kor 9, 9; Ef 6, 14; Fil 1, 11; 3, 9; Hbr 12, 23.

¹⁴ *Pirmiausia jums perdaviau tai, ką pats gavau: kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes pagal Raštus; ir kad Jis buvo palaidotas, ir kad buvo prikeltas trečią dieną, pagal Raštus; ir kad Jis pasirodė Kefui, po to dvylikai* (1 Kor 15, 3–5). Dar žr.: Iz 53; Mt 16, 21; 26, 32; 28, 1–10; Jn 21, 14; Apd 1, 9–11; 2, 25. 32; 3, 15. 26; 4, 10; 5, 30; 10, 40; Rom 4, 24–25; 6, 9–10; Ef 4, 8–10.

¹⁵ *Bet dabar Kristus yra prikeltas iš numirusių – pirmasis iš užmigusiujų. [...] „Kurgi, mirtie, tavo geluonis? Kurgi, mirtie, tavo pergalė?“* (1 Kor 15, 20. 55). Dar žr.: Rom 5, 10; 6, 4. 8. 11; 10, 9; 1 Kor 15, 23; 2 Kor 1, 9; 4, 10–11;

Mes nesutinkame, kad pašlovintas ir prikeltas Jėzaus Kristaus kūnas buvo visiškai kitoks nei tas, kuris buvo paguldytas į kapą sode. Prieštaraujame teiginiui, kad mūsų prisikėlimas bus tik dvasios, bet ne kūno prisikėlimas.

15 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Jėzus Kristus įžengė į dangiškąjį sostą Dievo Tėvo dešinėje, dabar viešpatauja kaip Karalius ir visiems matant sugrįš šlovėje ir galybėje.¹⁶ Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus klydo dėl savo sugrįžimo laiko.

16 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Sekminių dieną Jėzus Kristus išliejo savo Dvasią, o dabartiniu metu Jis viskam viešpatauja, užtaria savo žmones ir statydina Bažnyčią, kurios vienintelė galva yra Jis.¹⁷

Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus paskyrė Romos vyskupą¹⁸ savo vietininku ir kad Bažnyčios galva gali būti koks nors kitas asmuo, o ne tik Jėzus Kristus.

Ef 2, 6; Kol 2, 12; 2 Tes 2, 13; Hbr 2, 9. 14; 1 Jn 3, 14; Apr 14, 4; 20, 14.

¹⁶ *Susirinkusieji Jo klausinėjo: „Viešpatie, gal Tu šiuo metu atkursi Izraelio karalystę?“ Jis jiems tarė: „Ne jums žinoti laiką ir metą, kuriuos Tėvas nustatė savo valdžia. Bet kai ant jūsų nužengs Šventoji Dvasia, jūs gausite jėgos ir tapsite mano liudytojai Jeruzalėje ir visoje Judėjoje bei Samarijoje ir lig pat žemės pakraščiu.“ Tai pasakęs, jiems bežiūrint, Jėzus pakilo aukštyn, ir debesis jį paslėpė nuo jų akių. Kai jie, akių nenuleisdami, žiūrėjo į žengiantį dangun Jėzų, štai prie jų atsirado du vyrai baltais drabužiais ir tarė: „Vyrai galilėjiečiai, ko stovite, žiūrėdami į dangų? Tas Jėzus, paimtas nuo jūsų į dangų, sugrįš taip pat, kaip jį matėte žengiantį į dangų [...]“ (Apd 1, 6–11). Dar žr.: Lk 24, 50–53; Apd 1, 22; 2, 33–35; Ef 4, 8–10; 1 Tīm 3, 16.*

¹⁷ *Ir visa paklojo po Jo kojomis, o Jį patį pastatė viršum visko, kad būtų galva Bažnyčios (Ef 1, 22). Dar žr.: Apd 2, 33; 1 Kor 11, 3–5; Ef 4, 15; 5, 23; Kol 1, 18.*

¹⁸ Išpažinimo autoriai turi omenyje Romos popiežių (red. pastaba).

17 straipsnis

Mes teigiame, kad Jėzus Kristus šlovingai sugrįš teisti visų žmonių ir galutinai nugalės visus savo priešus, sunaikins mirtį ir sukurs naują dangų ir naują žemę, kur teisingai viešpataus.¹⁹

Mes nesutinkame, kad galutinai Jėzus Kristus sugrįžo 70 m., o Jo atėjimas ir įvykiai po to turėtų būti suprantami simboliškai.

18 straipsnis

Mes tvirtiname, kad tikintieji Viešpaties Kristaus vardą bus su džiaugsmu priimti į amžinąją Jėzaus Kristaus karalystę, o netikintieji Juo amžinai kentės pragare išlikdami sąmoningi.²⁰

Mes prieštaraujame teiginiui, kad bus išgelbėtas kiekvienas žmogus. Nesutinkame, kad tie, kurie mirė netikėdami į Jėzų Kristų, liausis egzistavę.

19 straipsnis

Mes teigiame, kad visi, prieš pasaulio sukūrimą išrinkti Jėzuje Kristuje ir suvienyti su Juo tikėjimu, yra bendrystėje su Juo ir vieni su kitais. Tvirtiname, kad Jėzuje Kristuje turime visus dvasinius palaiminimus,

¹⁹ Jis mums įsakė skelbti žmonėms ir liudyti, kad Jis yra Dievo paskirtasis gyvųjų ir mirusiųjų teisėjas (Apd 10, 42). Dar žr.: Jn 12, 48; 14, 3; Apd 7, 7; 17, 31; 2 Tim 4, 1. 8.

²⁰ Žmogaus Sūnus išsiųs savo angelus, tie išrankios iš Jo karalystės visus papiktinimus bei piktadarius ir įmes juos į ugnies krosnį. Ten bus verksmas ir dantų griežimas. Tada teisieji spindės kaip saulė savo Tėvo karalystėje. Kas turi ausis klausyti – teklauso! (Mt 13, 41–43). Dar žr.: Iz 25, 6–9; 65, 17–25; 66, 21–23; Dan 7, 13–14; Mt 5, 29–30; 10, 28; 18, 8–9; Mk 9, 42–49; Lk 1, 33; 12, 5; Jn 18, 36; Kol 1, 13–14; 2 Tes 1, 5–10; 2 Tim 4, 1. 18; Hbr 12, 28; 2 Pt 1, 11; 2, 4; Apr 20, 15.

apimančius išteisinimą, įsūnystę, pašventinimą ir išaukštinimą.²¹

Mes nesutinkame, kad galima atskirti Jėzų Kristų ir Jo išgelbėjimo darbą. Prieštaraujame teiginiui, jog galime naudotis išganinguoju Jėzaus Kristaus darbu atskirai nuo paties Jėzaus Kristaus. Neigiame, kad galime būti suvienyti su Jėzumi Kristumi, bet nesu- vienyti su Jo Kūnu – Bažnyčia.

20 straipsnis

Mes teigiame išteisinimo vien tikėjimu doktriną, t. y. kad Dievas pripažįsta mus teisiais tikrai iš savo malonės ir tikrai per tikėjimą vien Jėzaus Kristaus asmeniu ir darbu be jokių mūsų pačių nuopelnų ar darbų. Tvirtiname, kad paneigti išteisinimo vien tikėjimu doktriną, reiškia paneigti Evangeliją.²²

²¹ *Daugel kartų ir įvairiais būdais praeityje Dievas yra kalbėjęs tėvams per pranašus, o šiomis paskutinėmis dienomis prakalbo mums per Sūnų, kurį paskyrė visa ko paveldėtoju ir per kurį sutvėrė pasaulius. Jis, Dievo šlovės spindesys ir Jo esybės tikslus atvaizdas, viską laikantis savo jėgos žodžiu, pats nuplovęs mūsų nuodėmes, atsisėdo Didybės dešinėje aukštybėse, tapdamas tiek pranašesnis už angelus, kiek prakilnesnį už juos paveldėjo vardą (Hbr 1, 1–4). Dar žr. Lk 1, 33; Jn 1, 1–14; Apd 3, 22; Kol 1, 15; Hbr 5, 5–6.*

²² *O dabar, broliai, aš žinau, kad jūs taip padarėte iš nežinojimo, kaip ir jūsų vadai. Taip Dievas įvykdė, ką iš anksto buvo paskelbęs visų savo pranašų lūpomis, būtent, kad Kristus kentėsiąs. Tad atgailaukite ir atsiverskite, kad būtų panaikintos jūsų nuodėmės, kad nuo Viešpaties veido ateitų atgaivos laikai ir Jis atsiųstų jums iš anksto paskelbtąjį Jėzų Kristų. Jį turi priimti dangus iki visų dalykų atnaujinimo meto. Dievas tai nuo amžių paskelbė visų savo šventųjų pranašų lūpomis. Juk Mozė tėvams pasakė: „Viešpats, jūsų Dievas, iš jūsų brolių pažadins jums Pranašą kaip mane. Klausykite Jo visur ir visada, ką tik Jis jums sakys“ (Apd 3, 17–22). Dar žr.: Mt 20, 17; 24, 3; 26, 31. 34. 64; Mk 1, 14–15; Lk 4, 18–19. 21; Jn 13, 36; 21, 22; 1 Kor 1, 20; Hbr 1, 2; Apr 19, 10.*

Mes nesutinkame, kad esame išteisinti dėl malonės, kuri į mus „įliejama“. Prieštaraujame teiginiui, jog esame visiškai išteisinami tikrai tada, kai patys savyje tampame teisūs. Neigiame tvirtinimą, kad toks išteisinimas dabar ar ateityje gali būti grindžiamas mūsų ištikimybe.

21 straipsnis

Mes teigiame pašventinimo doktriną, t. y. kad Dievas Šventosios Dvasios galia ir remdamasis Jėzaus Kristaus darbu išvaduoja mus iš nuodėmės valdžios, atskiria mus [sau], vis labiau pašventina ir daro vis panašesnius į Sūnaus atvaizdą. Tvirtiname, jog pašventinimas yra nuo išteisinimo neatsiejamas Dievo malonės darbas, nors pašventinimas ir išteisinimas nėra tas pats. Pareiškiame, kad Dievo šventinami nesame pasyvūs, bet įpareigoti uoliai naudoti malonės priemones ir nuolat stengtis savyje marinti nuodėmę bei gyventi paklūstant Viešpačiui.²³

Mes nesutinkame, kad išteisintas žmogus gali nenešti šventumo vaisiaus, kylančio iš vienybės su Jėzumi

²³ *Mat Kristus įžengė ne į rankų darbo šventovę – tikrosios atvaizdą, bet į patį dangų, kad nuo dabar mus užtartų, stovėdamas priešais Dievo veidą. Ir įžengė ne tam, kad pakartotinai atnašautų save, kaip daro vyriausiasis kunigas, kuris kasmet įeina į šventąją vietą su svetimu krauju; tuomet Kristui būtų reikėję daugelį kartų kentėti nuo Pasaulio sutvėrimo. Bet dabar jis vieną kartą visiems laikams pasirodė amžių pabaigoje, kad save aukodamas sunaikintų nuodėmę. Ir kaip žmonėms skirta vieną kartą mirti ir stoti į teismą, taip ir Kristus, vieną kartą paaukotas, kad nuimtų visų nuodėmes, antrą kartą pasirodys ne dėl nuodėmių, bet jo laukiančiųjų išganymui (Hbr 9, 24–28 – LBD vertimas). Dar žr.: Jn 1, 36; 19, 28–30; Apd 8, 32; 1 Kor 5, 7; Hbr 2, 17–18; 4, 14–16; 7, 25; 10. 12. 26; 1 Pt 1, 19; Apr 5, 6. 8. 12–13; 6, 1. 16; 7, 9–10. 14. 17; 8, 1; 12, 11; 13, 8; 15, 3.*

Kristumi. Prieštaraujame teiginiui, kad mūsų geri darbai, nors ir priimtini Dievui Jėzuje Kristuje, pelno mums išteisinimą. Taip pat nesutinkame, kad šiame gyvenime baigsis kova su mumyse gyvenančia nuodėme, net jeigu ji mums ir nebeviešpatauja.

22 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Jėzus Kristus yra vienintelis tarpininkas tarp Dievo ir savo žmonių. Teigiame, kad Jėzus Kristus – tiek nusižeminęs, tiek išaukštintas – yra mūsų tarpininkas kaip Pranašas, Kunigas ir Karalius. Pareiškiamo, kad Jėzus Kristus buvo Šventosios Dvasios pateptas vykdyti tarpininko tarnystę, kurią Jam pavedė Tėvas.²⁴

Mes nesutinkame, kad Dievas įsikūnijo ar įsikūnys kitaip, ne per Viešpatį Jėzų Kristų, arba kad be Viešpaties Jėzaus Kristaus yra arba bus kitų atpirkimo tarpininkų. Neigiame išgelbėjimą ne per Jėzų Kristų.

23 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Jėzus Kristus – aukščiausiasis Dievo Pranašas – buvo ir pranašystės subjektas, ir objektas. Teigiame, kad Jėzus Kristus atskleidė ir paskelbė Dievo valią, išpranašavo būsimus įvykius ir pats yra Dievo pažadų išsipildymas.²⁵

²⁴ Nes yra vienas Dievas ir vienas Dievo ir žmonių Tarpininkas – žmogus Kristus Jėzus (1 Tim 2, 5). Dar žr.: Job 33, 23–28; Lk 1, 33; Jn 1, 1–14; 14, 6; Apd 3,22; Kol 1, 15; Hbr 1, 1–4; 5, 5–6; 9, 15; 12, 24.

²⁵ O dabar, broliai, aš žinau, kad jūs taip padarėte iš nežinojimo, kaip ir jūsų vadai. Taip Dievas įvykdė, ką iš anksto buvo paskelbęs visų savo pranašų lūpomis, būtent, kad Kristus kentėsiąs. Tad atgailaukite ir atsiverskite, kad būtų panaikintos jūsų nuodėmės, kad nuo Viešpaties veido ateitų atgaivos laikai ir Jis atsiųstų jums iš anksto paskelbtąjį Jėzų Kristų. Jį turi priimti

Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus kada nors klaidingai pranašavo ar melavo arba kad Jam nepavyko ar nepavyks įgyvendinti visų pranašysčių apie save.

Mes teigiame, kad Jėzus Kristus yra mūsų didysis vyriausiasis Kunigas Melchizedeko būdu, kuris dėl mūsų tapo tobula auka ir nepaliaudamas užtaria mus prieš Tėvą. Pareiškiame, kad Jėzus Kristus yra aukščiausiosios išperkamosios aukos ir subjektas, ir objektas.²⁶

Mes nesutinkame, kad Jėzus Kristus, kuris kilęs iš Judo, o ne iš Levio giminės, neturi teisės tarnauti kaip kunigas. Prieštaraujame teiginiui, kad Jėzus Kristus, ir kaip kunigas, ir kaip auka, nuolat atnašauja save per mišias, nors ir nepraliedamas kraujo. Nesutinkame, kad Jis tapo kunigu tik danguje, o žemėje kunigu nebuvo.

dangus iki visų dalykų atnaujinimo meto. Dievas tai nuo amžių paskelbė visų savo šventųjų pranašų lūpomis. Juk Mozė tėvams pasakė: „Viešpats, jūsų Dievas, iš jūsų brolių pažadins jums Pranašą kaip mane. Klausykite Jo visur ir visada, ką tik Jis jums sakys“ (Apd 3, 17–22). Dar žr.: Mt 20, 17; 24, 3; 26, 31. 34. 64; Mk 1, 14–15; Lk 4, 18–19. 21; Jn 13, 36; 21, 22; 1 Kor 1, 20; Hbr 1, 2; Apr 19, 10.

²⁶ *Žmogaus Sūnus išsiųs savo angelus, tie išrankios iš Jo karalystės visus papiktinimus bei piktadarius ir įmes juos į ugnies krosnį. Ten bus verksmas ir dantų griežimas. Tada teisieji spindės kaip saulė savo Tėvo karalystėje. Kas turi ausis klausyti – teklauso! (Mt 13, 41–43). Dar žr.: Iz 25, 6–9; 65, 17–25; 66, 21–23; Dan 7, 13–14; Mt 5, 29–30; 10, 28; 18, 8–9; Mk 9, 42–49; Lk 1, 33; 12, 5; Jn 18, 36; Kol 1, 13–14; 2 Tes 1, 5–10; 2 Tim 4, 1. 18; Hbr 12, 28; 2 Pt 1, 11; 2, 4; Apr 20, 15.*

25 straipsnis

Mes tvirtiname, kad Karalius Jėzus Kristus dabar ir per amžius yra aukščiausiasis visų žemiškų ir antgamtinių galybių valdovas.²⁷

Mes nesutinkame, kad Jėzaus Kristaus karalystė tėra viso labo politinė šio pasaulio karalystė. Prieštaraujame teiginiui, kad šio pasaulio valdovai Jam neatskaitingi.

26 straipsnis

Mes skelbiame, kad, nugalėjęs visus priešus, Jėzus Kristus perduos savo karalystę Tėvui. Teigiame, kad naujajame danguje ir naujojoje žemėje Dievas bus su savo žmonėmis, ir tikintieji matys Jėzų Kristų veidas į veidą, taps panašūs į Jį ir džiaugsis Juo per amžius.²⁸

Mes nesutinkame, kad žmonija ir be Jėzaus Kristaus turi kitą išgelbėjimo viltį, vardą ar būdą.

²⁷ Nes Jis turi valdyti, kol paguldys visus priešus po savo kojomis (1 Kor 15, 25). Dar žr.: Ps 110; Mt 28, 18–20; Lk 1, 32; 2, 11; Apd 2, 25. 29. 34; 4, 25; 13, 22. 34. 36; 15, 16; Rom 1, 3; 2 Tim 2, 8; Hbr 4, 7; Apr 3, 7; 5, 5; 22, 16.

²⁸ Po to bus galas, kai Jis perduos karalystę Dievui Tėvui, sunaikinęs visas kunigaikštystes, visas valdžias ir jėgas. Nes Jis turi valdyti, kol paguldys visus priešus po savo kojomis. Kaip paskutinis priešas bus sunaikinta mirtis. Nes „Jis visa paklojo Jam po kojų“. Bet kai sako, kad visa paklota, tai aišku, kad išskyrus Tą, kuris Jam visa paklojo. Kai Jam bus visa pajungta, tada ir pats Sūnus nusilenks Tam, kuris viską Jam pajungė, kad Dievas būtų viskas visame (1 Kor 15, 24–28). Dar žr.: Iz 65, 17; 66, 22; Fil 2, 9–11; 2 Pt 3, 13; 1 Jn 3, 2–3; Apr 21, 1–5; 22, 1–5.

Paaiškkinimai

*ir praktiniai
patarimai*

Vieną dieną visoje žemėje aidės vienintelis išpažinimas: „Jėzus Kristus yra Viešpats“ (Fil 2, 11). Šiame trumpučiam sakinyje slypi gili prasmė. Sakyti, kad Jėzus yra *Kristus*, tai vadinti Jį pateptuoju ir pripažinti, kad Jis yra pažadėtas ir ilgai lauktas Mesijas.

Sakyti, kad Jėzus Kristus yra *Viešpats* – tai pripažinti, kad Jis yra tikrasis Dievas iš tikrojo Dievo. Įsikūnijimas yra stebuklų stebuklas – stulbinantis slėpinys. Dievas tapo kūnu. Netgi vadinti Jį *Jėzumi* yra tas pats, kas sakyti, jog Jis yra vienintelis Gelbėtojas. Jėzus Kristus atėjo į pasaulį įvykdyti misiją – išgelbėti savo žmones iš jų nuodėmių (Mt 1, 21).

„Jėzus Kristus yra Viešpats“ – tai glaustas tikėjimo *išpažinimas*. Žodis išpažinimas sietinas su lotynų kalbos žodžiu *credo*, reiškiančiu „tikiu“. Taigi šis trumpas išpažinimas atskleidžia, kuo mes tikime, išpažindami Kristų. Kai kurie teologai mano, kad 1 Tim 3, 16 taip pat gali būti išpažinimas. Tam yra dvi priežastys. Pirma, apaštalas Paulius vartoja posakį „išpažįstama“²⁹. Antra, ši eilutė ritmiška ir poetiška. Joje išdėstyta glausta Kristaus įsikūnijimo santrauka:

²⁹ Angl. *confess* – „[visi] išpažįsta“ vartojamas tik prof. Algirdo Jurėno Biblijos vertime: „Ir kaip visi išpažįsta, didelė yra [mūsų] religijos paslaptis: „Jis buvo apreikštas kūne, pateisintas Dvasia, regėtas angelų, paskelbtas tautose, įtikėtas pasaulyje ir paimtas į šlovę.““ Plg. kituose vertimuose: „visi sutinka“ (vert. Č. Kavaliauskas) ir „neginčijamai“ (vert. K. Burbulis). Čia cituojamo K. Burbulio Biblijos vertimo įvardiniai 1 Tim 3, 16 žodžiai yra: „Ir neginčijamai yra didelė dievotumo paslaptis [...]“ (Red. pastaba).

Dievas buvo apreikštas kūne,
išteisintas Dvasia,
regėtas angelų,
paskelbtas pagonims,
įtikėtas pasaulyje
ir paimtas į šlovę (1 Tim 3, 16).

Rėmimasis Biblija labai svarbus. Šaukdama sinodus ir formuluodama tikėjimo išpažinimus, ankstyvoji Bažnyčia nekūrė naujų savo tikėjimo išraiškų. Ji tęsė nusistovėjusią biblinę tradiciją.

Iškilus sunkumams, ankstyvoji bažnyčia gynė savo poziciją. Be to, daugelis tyrėjų mano, kad rašyti išpažinimus bažnyčiai taip pat paskatino liturginiai poreikiai arba troškimas tyrai garbinti Dievą. Tai ypač pasakytina apie Kristaus doktriną, nes esminės tiesos apie Jėzaus asmenį ir Jo darbą visais laikais buvo skiriamasis krikščionybės ženklas.

Netgi patys Naujojo Testamento autoriai kovojo su klaidingu Kristaus asmens ir darbo supratimu. Pirmaisiais krikščionybės šimtmečiais kūrėsi įvairios atšakos, kurios ginčijo tikrą Kristaus žmogiškumą. Viena tokia atšaka – doketizmo išpažinėjai tvirtino, kad Jėzus tikrai atrodė kaip žmogus. Kitos erezijos, pavyzdžiui, arijonizmas, neigė tikrąjį Kristaus dieviškumą. Pasak šių erezijų, Kristus yra menkesnis už Dievą Tėvą. Vėliau buvo klaidingai aiškinama, kaip dvi prigimtys – tikrasis Kristaus žmogiškumas ir tikrasis dieviškumas – susivienijo viename Jo asmenyje. Ankstyvoji bažnyčia į tokias abejones ir klaidas reaguodavo šaukdama sinodus ir formuluodama rašytinius išpažinimus, kurie apibendrindavo biblinę poziciją į svarbiausias krikščioniškojo tikėjimo tiesas. Šie

išpažinimai – vertingas, iš kartos į kartą perduodamas paveldas. Būtent todėl šiandien turime Apaštalų, Nikėjos ir Chalkedono tikėjimo išpažinimus, kurie yra tarsi riboženkliai, aiškiai atskiriantys ortodoksiją ir ereziją.

Minėti išpažinimai sutvirtino Bažnyčią ir padėjo krikščionims ištikimai skelbti Evangeliją, pasitikint maloningai nukreipiančia Dievo ranka. Šiandien kartojami jie byloja apie savo nemenkstančią vertę ir primena mums, jog Kristus yra mūsų teologijos ir garbinimo centras. Jie kviečia Bažnyčią narsiai kovoti „už tikėjimą, vieną kartą visiems laikams duotą šventiesiems“ (Jud 1, 3).

Vis dėlto šiuose senuosiuose išpažinimuose tik užsiminama apie Kristaus darbą, ir Evangelija juose nėra iki galo išaiškinta. Tikrasis regimosios Bažnyčios skilimas įvyko Reformacijos metu, ir svarbiausia to priežastis buvo Kristaus darbo suvokimas. Tiksliau tariant, ginčas dėl doktrinos apie išteisinimą vien tikėjimu buvo pagrindinis nesutarimas, galiausiai įžiebęs Reformaciją. Būtent dėl jo Bažnyčia pasidalijo į protestantų ir Romos katalikų. Protestantizmas teigia išteisinimo vien tikėjimu doktriną (*sola fide*), o Romos katalikybė, vadovaudamasi Tridento susirinkimo nutarimais, šią doktriną neigia ir vietoj to išteisinimą laiko tikėjimo bei darbų sąveikos rezultatu. Reformacija atskleidė skirtingus požiūrius ir į tai, kad aukščiausioji ir vienintelė Bažnyčios, ir, iš esmės, visa ko galva yra Jėzus Kristus.

Ekumeniniai ankstyvosios Bažnyčios išpažinimai ir šie Reformacijos teiginiai drauge nubrėžia Bažnyčiai gaires skelbti bibliiniu požiūriu patikimą Evangeliją. Ekumeniniuose tikėjimo išpažinimuose, taip pat įvairiuose Reformacijos metu parengtuose išpažinimuose ir katekizmuose pateikiamos glaustos tiesos, išaiškinančios tikėjimą ir Evangeliją.

Šiuo „Ligonier“ tarnystės kristologiniu išpažinimu „Žodis tapo kūnu“ nuolankiai mėginama šios kartos Bažnyčiai, o su Dievo palaima ir ateities kartoms, pateikti glaustą Kristaus asmens ir darbo apibūdinimą, pagrįstą praeities lobiais, ekumeniniais išpažinimais ir Reformacijos teologija. Galbūt išpažinimo tekstas ir jį lydintys dvidešimt šeši straipsniai su teiginiais bei paneigimais paskatins tolesnes diskusijas ir apmąstymus šiais itin svarbiais kristologijos klausimais. Galbūt šis išpažinimas bus netgi naudingas Bažnyčiai. Autoriai stengėsi, kad šis tekstas būtų tinkamas išpažinti viešai. Trokštame, kad kiekvienas, perskaitęs šį išpažinimą, suvoktų, jog „Jėzus Kristus yra Viešpats“.

I Š P A Ž I N I M A S

Išpažinimą sudaro šeši posmai arba strofos. Pirmasis posmas – įžanginis, jame du pagrindiniai veiksmazodžiai: „išpažįstame“ ir „džiaugiamės“. Šventojo Rašto puslapiuose Dievas apsidėjęs pats ir atskleidė savo valią, bet vis tiek yra tik Jam vienam žinomų slėpinių (Įst 29, 29). Spręsdami teologijos klausimus nuolat turime atminti savo ribotumą. Todėl pirmiausia išpažįstame Evangelijos *slėpinį* ir *stebuklą*. Šiame išpažinime visą dėmesį sutelkiame į įsikūnijimą, kurį glaustai apibrėžiame žodžiais – „Dievas tapo kūnu“. Kristaus asmuo tuoj pat nukreipia žvilgsnius į Kristaus veiklą, todėl kartu džiaugiamės Kristaus išgelbėjimo darbu.

Antrame posme pabrėžiamas tikrasis Kristaus dieviškumas ir Jo lygybė su kitais Triasmensio Dievo Asmenimis. Šis posmas baigiasi Chalkedono tikėjimo išpažinimo pakartojimu. Nuo įsikūnijimo Kristus buvo ir visada bus *dvi prigimtys viename asmenyje*.

Trečiame posme įsikūnijimas toliau aiškinamas, tačiau pabrėžiamas tikrasis Kristaus žmogiškumas. Jis gimė. Jis yra Emanuelis – „Dievas su mumis“ (Mt 1, 23). Mes išpažįstame Kristaus mirtį, palaidojimą, prisikėlimą, įžengimą į Dangų ir antrąjį atėjimą. Tai – istoriniai įsikūnijimo faktai.

Teologiniai įsikūnijimo faktai išdėstomi ketvirtame posme, remiantis Reformacijos laikais įgytomis įžvalgomis. Mes manome, kad Jėzus buvo nepriekaištingai klusnus. Jis įvykdė *Įstatymo reikalavimus* (aktyvus klusnumas) ir *atliko Įstatymo nustatytą bausmę* (pasyvus klusnumas). Jis buvo avinėlis be kliaudos, paaukotas kaip išpirka už mus. Jis išsprendė didžiausią problemą, su kuria susiduria visa žmonija, – numaldė švento Dievo rūstybę. Šis posmas baigiamas pareiškimu apie įskaitymo doktriną. Kristui buvo įskaitytos mūsų nuodėmės, o mums – Jo teisumas. Mes turime ramybę su Dievu vien tik dėl to, ką dėl mūsų padarė Kristus. Mes apvilkti Jo teisumu.

Trilypė Kristaus tarnystė (*munus triplex*) – svarbi teologinė sąvoka, glaustai paaiškinanti Kristaus darbą. Trys Senojo Testamento tarnystės – pranašo, kunigo ir karaliaus – buvo atskirtos ir pavestos skirtingiems asmenims – tarpininkams. Jėzus savo asmenyje sujungė visas šias tris tarnystes ir visas jas tobulai atliko. Taigi šiame išpažinime kalbame ne tik apie tai, ką Kristus, kaip tarpininkas, jau atliko ant kryžiaus, bet ir apie tai, kaip Jis dabar užtaria mus būdamas Tėvo dešinėje.

Baigiamasis posmas glaustai skelbia nepaprastą išpažinimą: „Jėzus Kristus yra Viešpats.“ Bet kokia teisinga teologija visada veda prie doksologijos – šlovinimo. Todėl išpažinimas baigiasi svarbiu veiksmažodžiu „šloviname“.

Šlovindami Dievą dabar ruošiamės tam, kas mūsų laukia amžinybėje.

DVIDEŠIMT ŠEŠI TEIGINIŲ IR PANEIGIMŲ STRAIPSNIAI

Jau atskiros tikėjimo išpažinimo frazės tarsi atveria duris į kristologijos studijas, kviečia tyrinėti gausų biblinio mokymo apie Kristaus asmenį ir Jo darbą lobyną. Dvidešimt šeši straipsniai, kuriuos sudaro Šventuoju Raštu pagrįsti teiginiai ir paneigimai, veda mus dar toliau. Kiekvieno straipsnio svarbiausia Biblijos ištrauka cituojama visa, taip pat pateikiamos susijusių Šventojo Rašto eilučių nuorodos. Šie straipsniai nepaprastai svarbūs – jie nubrėžia biblinio mokymo apie Kristaus asmenį ir Jo darbą ribas.

1 straipsnis yra tarsi įžanga, kurioje išpažįstamas įsikūnijimas. 2 straipsnyje teigiamas tikrasis Kristaus dieviškumas, 3–5 straipsniuose išdėstytas biblinis kristologinis mokymas apie vieną Kristaus asmenį ir dvi Jo prigimtis. 6–9 straipsniuose atskleidžiamas tikrasis Kristaus žmogiškumas. 10–26 straipsniuose nuo Kristaus asmens pereinama prie Kristaus darbo. Šie straipsniai pradeda mi išgelbėjimo doktrinos išdėstymu ir baigiami trilypės Kristaus tarnystės apibrėžimais.

Straipsniuose itin svarbūs paneigimai. Dabartiniame tolerancijos amžiuje tampa nebepriimtina sau leisti paneigti kokį nors įsitikinimą, visgi suformuluoti šiuos straipsnius su teiginiais ir paneigimais paskatino ne perdėtas pasitikėjimas savimi. Anaiptol, viliamės, kad čia pateikti paneigimai padės Bažnyčiai neperžengti saugių biblinio mokymo ribų. Antrojo Jono laiško 9 eilutėje teigiama: „Kas tik peržengia ribą ir nesilaiko Kristaus

mokymo, neturi Dievo.“ Čia kalbama apie nuklydimą nuo biblinio mokymo apie Kristų arba Dievo žodyje nubrėžtą kristologijos ribų peržengimą. Visi dvidešimt šeši straipsniai išplėtoja įvairias išpažinimo eilutes ir veda į gilesnį biblinį mokymą apie Kristų.

Kai kas galbūt pagrįstai paklaus: „Kam apskritai reikia naujo išpažinimo?“ Puikus klausimas. Todėl pateikiame tris priežastis, paskatinusias jį suformuluoti. Visų pirma tikimės, kad šiandien šis išpažinimas, kuriame atsižvelgiama ir į labai senus, ir į šiuolaikinius iššūkius, pasitarnaus Bažnyčios pamaldoms ir pamokymui. Taip pat viliamės, jog jis padės Evangelijos tarnams atpažinti tikruosius tarnystės bendradarbius. Galiausiai manome, kad Bažnyčios laukia sunkūs laikai, ir tikimės, kad šis išpažinimas mums visiems primins Evangelijos esmę – jos grožį, būtinybę ir aktualumą. Apsvarstykime kiekvieną priežastį atskirai:

PAMALDOMS IR PAMOKYMU I

„*Ligonier*“ *tarnystė* nuolankiai pateikia šį išpažinimą Bažnyčiai. Nuo pirmųjų amžių krikščionys naudojosi tikėjimo išpažinimais pamaldų metu. Viliamės, kad ir šis dokumentas pasitarnaus tam pačiam tikslui. Išpažinimai padeda tyrinėti biblinio mokymo gelmes, tad viliamės, kad Bažnyčioje šis dvidešimt šešių straipsnių tekstas bus naudingas kaip tolesnių Biblijos tyrinėjimų ir apmąstymų vadovas. Doktrinos apie Kristaus asmenį ir darbą nepaprastai svarbios Bažnyčios tapatybei ir gerovei. Be to, kiekviena krikščionių karta turi iš naujo išnagrinėti ir įtvirtinti ortodoksinę Kristaus asmens ir darbo sampratą. Tikimės, kad tam pasitarnaus ir šis išpažinimas.

BENDRAM EVANGELIJOS TIKSLUI

Visame pasaulyje daugėja nekonfesinių bažnyčių, organizacijų ir judėjimų, daugelis jų prisideda prie Evangelijos sklaidos. Tačiau kartais būna nelengva suprasti, su kuriais iš jų įmanoma megzti sveikus partnerystės ryšius. Galbūt šis išpažinimas padės atpažinti vienos minties brolius ir seseris Kristuje ir suvienyti pastangas Evangelijos labui.

ŽODIS ŠIAI DIENAI

Oksfordo universiteto miestelyje stovi paminklas kankiniams, įamžinantis tokius Britanijos reformatorius, kaip Tomas Kranmeris (*Thomas Cranmer*), Nikolas Ridlis (*Nicholas Ridley*) ir Hju Latimeris (*Hugh Latimer*). Paminklas primena, jog jie net savo kūnus atidavė sudeginti, liudydami ir skelbdami šventas tiesas, saugodami jas nuo Romos bažnyčios klaidų ir džiaugėsi tuo, kad jiems buvo duota ne tik tikėti Kristumi, bet ir dėl Jo kentėti.

Šie reformatoriai tikėjo šventomis Jėzaus Kristaus Evangelijos tiesomis, jas pripažino ir puoselėjo. Liudydami šias tiesas, jie jas skelbė, gynė ir net dėl jų kentėjo. Bėgant šimtmečiams jų pavyzdžiu pasekė daugelis. Ir nors šiuolaikiniame Vakarų pasaulyje didžioji Bažnyčios dalis džiaugiasi religijos laisve, nežinia, kiek ilgai ji truks. Labai tikėtina, kad ši ar ateinanti karta gali būti pašaukta kentėti už tikėjimą Kristumi. Kvailoka būtų tam nesiruošti, kaip ir paika būtų tam neparengti būsimosios kartos.

Šiomis tiesomis apie Kristaus asmenį ir darbą išties verta tikėti, jas skelbti, puoselėti ir dėl jų kentėti. Juk Kristuje yra Gyvenimas.

Žemiškajame Kristaus gyvenime buvo valanda, kai minios Jį apleido, ir Jis pasiliko su būreliu mokinių. Jėzus paklausė, ar ir mokiniai Jį paliks, o Petras visų vardu atsakė: „Viešpatie, pas ką mes eisime?! Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius. Mes įtikėjome ir pažinome, kad Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus“ (Jn 6, 68–69). Šiek tiek vėliau suabejojo ir vienas iš dvylikos. Jėzų nukryžiuo ir palaidojo, ir nors daugelis liudijo Jo prisikėlimą, Tomas dvejojo. Tada Tomui pasirodė Jėzus. Tomas palietė Jo žaizdas, patirtas dėl mūsų nuodėmių, ir išpažino: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“ (Jn 20, 28).

Taip mes tikime. Taip mes išpažįstame.

PAPILDOMA LITERATŪRA

Apaštalų tikėjimo išpažinimas (data nežinoma)

Nikėjos-Konstantinopolio tikėjimo išpažinimas (381 m.)

Chalkedono tikėjimo išpažinimas (451 m.)

Calvin's Institutes of the Christian Religion (1559), Book II, Chaps 12–17; Book III, Chaps 1–18 (Kalvinas, J. *Krikščioniško tikėjimo pagrindai* (1559 m.), II kn. 12–17 skyriai, III kn. 1–18 skyriai)

Belgiškasis išpažinimas (1561 m.), 10, 18–26 straipsniai (Belgiškasis išpažinimas, Vilnius: Reformatų literatūros centras, 2020).

Antrasis šveicariškasis išpažinimas (1566 m.), V skyrius (Žr. *Lietuvos reformatų tikėjimo pagrindai: „Antrasis šveicariškasis išpažinimas“ su šiuolaikiniu komentaru*, Vilnius: Apyaušris, 2011)

Vestminsterio tikėjimo išpažinimas (1647 m.), VIII, XI–XV skyriai (*Vestminsterio tikėjimo išpažinimas*, Vilnius: Tikėjimo žodis, 2016)

